

Lovforslaget sættes til forhandling.

Falk Hansen: Nærværende lovforslag må ses som en naturlig følge af de ændringer i landets kommunale inddeling, som fandt sted i forbindelse med gennemførelsen af kommunalreformen. Lovforslaget tilstræber, at ingen kommune deles mellem flere retskredse eller politikredse, samtidig med at inddelingen er søgt afpasset, således at én politikreds omfatter en eller flere retskredse.

Antallet af retskredse bliver efter lovforslaget 77 mod nu 105, men samtidig forøges antallet af dommere ved underretterne fra 159 til 171. Denne stigning må ses på baggrund af, at antallet af jurister, der har været beskæftiget ved domstolene, trods en betydelig stigning i sagsmængden har været næsten konstant.

Ved fastlæggelsen af dommerembedernes størrelse har man sigtet imod, dels at arbejdsgangen kunne tilrettelægges på økonomisk forsvarlig vis, dels at dommeren blev i stand til personlig at udføre den væsentligste del af retsarbejdet, hvilket nogle steder under den nugældende inddeling ikke har været tilfældet.

For at kunne yde den bedste service både i forholdet til publikum og i forholdet til advokater har man søgt at samle større byområder i én retskreds med flere dommere fremfor at dele området i flere retskredse. I kredse med flere dommere foretages der en deling i afdelinger efter sagernes art. En sådan deling er imidlertid ikke praktisk, hvis der er tale om mere end tre afdelinger, og det er baggrunden for, at der foreslås oprettet kollegiale by- og herredsretter i Odense, Ålborg og Randers, sådan som det allerede findes i København og Århus.

Det er helt klart, at der er lokale interesser knyttet til en ændring som den foreslåede, og at visse områder og byer føler, at de mister noget vigtigt og værdifuldt, når en offentlig institution fjernes. På den anden side er det min opfattelse, at ændringen i retskredsinddelingen forekommer noget mindre kontroversiel, end tilfældet er, når det drejer sig om politikredse. Den lokale befolknings forhold til dommerembedet er nok af en noget fjernere karakter, ligesom det føles mindre belastende at skulle tilbagelægge en lidt længere strækning for at få en sag afgjort ved domstolene.

Der foreligger ikke i forbindelse med retskredsinddelingen nogen betænknings, som tilfældet er med hensyn til politikredse, og det vil nok betyde, at vi i udvalget må bede om at få noget materiale til bedømmelse af den foreslåede retskredsinddeling.

Vender vi os imod ændringerne i politikredsinddelingen, kan det straks fastslås, at interessen fra mange sider allerede har været ret stor. Her ændres antallet af kredse fra 72 til 48 ifølge justitsministerens forslag, der stort set følger flertalsindstillingen fra et strukturudvalg, som den nuværende minister i sin tidligere funktionsperiode nedsatte den 10. maj 1967.

Det er værd at hæfte sig ved, at udvalgets kommissorium dels var spørgsmålet om politikredsinddelingen, dels også overvejelser vedrørende politiets struktur og hovedprincipperne for politiets fremtidige arbejde. Disse ting hænger nemlig nøje sammen, for det alt afgørende kan jo dog ikke være antallet af kredse, men hvordan vi inden for de givne rammer og normer får det mest effektive politi.

Divergenserne kan heller ikke siges at være voldsomme inden for kommissionen, idet der er enighed om en betydelig nedskæring med hensyn til antallet af kredse. Om den så for at nå sit egentlige sigte, nemlig effektiviteten, standser ved 48, 54 eller 56 kredse er nok ikke så afgørende, men noget, som må drøftes.

At der skulle kunne opnås absolut enighed var vel hverken at vente eller at forlange. Mange forskellige interesser gør sig helt naturligt gældende i den forbindelse. Det gælder i kommissionen såvel som formodentlig også her i folketinget.

Hvad jeg finder meget glædeligt i forbindelse med kommissionens arbejde er, at bladet Dansk Polit i sin leder nr. 3 fra 23. februar 1972 taler om den store åbenhed, som har præget arbejdet i kommissionen, en åbenhed, som har medført, at de implicerede personaleorganisationer på et meget tidligt tidspunkt har været i stand til at inddrage deres medlemmer i debatten om problemerne, ligesom medlemmerne har haft lejlighed til at udtale sig. Der har virkelig hele vejen igennem været tale om en meget levende forbindelse mellem kommissionen og de interessegrupper, som er blevet berørt af dens arbejde. Jeg synes nok, det er værd